

Nepodpisani se dopisat na tiskaju. Priposlana su pisma tiskaju po 5 nov. svaki rođak. Oglasi od 8 rakakaju stoje 60 no. za svaki rođak vilo 5 no. ili u slučaju opovijanja uz pogodbu sa upravom. Novci se kliju poštarskom naputnicom (asogno postale) uz administraciju "Naša Sloga". Imo, prezimo i najbližu poštu valja točno oznočiti.

Komu list nedodje u vrijeme, neka to javi odpravištvu u cravenu pismu, za koje se na plaća poštarsko, ako se izvana naplo. "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Najvećem raztu male stvari, a nseloga sve pokrvari. Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na celotom arku.

Doplat se novčanju ako se i natikaju.

Nobiljgovani listovi se neprimaju. Prodplata u poštarnom stoji 5 for, za soljake 3 for, na godinu. Razmjerno for. 2/3, i 1 za pol godinu. Izvan craveno više poštarska.

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Carolina br. 28

Interpelacija

zastupnik dr. Vitošić, Na b o r g o j a i drugova na njegov prouzvičnost gosp. grofa Taafo-a, ministra prodjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih posala.

Na tomolju jednog dopisa od dne 6. jenara t. g. u Trstu izlasodom listu u hrvatskom jeziku "Naša Sloga" bijaše podnesena kod trđanskog komalskog suda tužba radi uvidio poštenja, podnjono tlektom, proti gosp. Matku Mandiću, izdatvojtaju onog časopisa i proti pisan onog dopisa.

Prigodom kazneno rasprava kod rođonog komalskog suda dne 8. t. m. bijaše predloženo izvelečo poliojnog ravnotoljstva u Trstu od dne 17. marca t. g. br. 449/ron, u kojemu se nalazi molju ostalim i sljedečo:

"On (Mandić) je odgovorni izdavalotv glasila biskupa Strossmayera, koje zastupa veliko hrvatsko napretak, to je vjoran pristata toga biskupa, koji nosi visoko zastavu Strossmayera, a jest eradičom on struju nardju austriljskimi Slavoni, koja prekoračuju granice Austrije, točedi za ciljevi, koji se nosižu na dan-Akmanu, da, od kojih su nekoli napadačojima mogu složiti na voliovlastnim položajom monarkije; tu pokazuje su upravu prigodom bugarskih nomira, da su napadaj Slavoiti na poliočtvo balkanskim koljoli premođ Rusije a ne onu Austrije". Mandić nolma u Trstu osim kao svodenič uljudnog drugog zanimanja već da lista danomica pladonu mlaku; dohodot od lista "Naša Sloga" po njemu izdavalonog, nobi imali biti odvoj njujati; on čo bitiči dakle upuđon na subvencioji, kojim vrielo nije točko pronađi". Njegovu ponuđanju u ostalom nije da nada dalo povoda naučnim opaskam.

Trst, 17. marca 1888.

O. kr. dvorski odvjetnik i ravnotolj poliojtje Pichler v. r."

Očito je, da radi teškoć borbi, koja vlada u Primorelju medju slavenskom i talijanskom stranom, takva informacija o epemotivnim izdavalotvu časopisa nemogado ostati bez štetnih upliva na posljedak kazneno rasprave, osobito ako se pomisli, da jo u Trstu vladajuća stranka talijanska, to da se radi toga porotničk ponajviše iz nje izabiru, A u istinu bijaše Mandić oduđonjen na novčanu globu od 150 for. ili na 30 dana zatvora, to na egulu knuđio od 60 for. Ono što se tvrdi u toj noči, da jo časopis "Naša Sloga", glasila biskupa Strossmayera, jest niđim neutomoljona tvrdnja.

Što se tiče točko osvade, bađeno nu austriljsko Slavono, da medju njimi vladajuća struja prekoračuju granice Austrije, točedi za ciljevi, od kojih se dudu nekoli jedva spojiti na voliovlastnim položajom monarkije, mora se to smatrati za frivolnu, izazivajuću osvadu, koju bi se bilo moglo jedva očekivati od one o. kr. oblasti, koja jo pozvana, da uzdržava red i da štiti čast državljanah.

Frivolna i neosnovana jo i druga osvada, da jo naime izdavalotv toga časopisa upućon na subvencioji, kojim vrielo nije točko pronađi. Mogao je dakle obtuziti punim pravom prigodom rasprave takovu tvrdnju kao službenu infamiju (infamia officiosa) ožigovati.

Mandić jo prodjednik slavenskog radničkog društva i prodjednik političkog društva "Edinost" u Trstu. Ova oba društva jsou odlučno patrijotička; prvotvija dapačo čast, da jo pod pokroviteljstvom Njeg. cesarske Visosti prestolonasljednika Rudolfa. Ova društva nobi za stalno takovo častno mjesto povjorila mužu, koji ide za protupatrijotičkimi i protuslaviljskimi ciljevi. Spomenuta osvada pada dakle i na ona društva.

Radi toga stavljaju podpisani na njegov prouzvičnost sljedečo upito:

1. Jo li poznat njegovoj prouzvičnost sadržaj spomonutog dopisa ravnotoljstva poliojtje u Trstu od dne 17. marca t. g. br. 449/ron?

2. Kani li njegov prouzvičnost dati iztražiti na kojih li se činjenicah osnivaju osvado, sadržano u toj noči, to ako se ono pokazu netomeljitlji.

3. koju zadovoljštinu kani njegovu prouzvičnost dati mužu, koji jo tom notoni tako silno kompromitiran?"

Dođ, dne 27. oktobra 1888.

Dr. Vitošić, Na b o r g o j a, dr. Dulač, Boričić, Klun, dr. Rapp, Gaasor, Stornbach, dr. Forjandić, dr. Gregorac, Vojničk, Hojakovsky, Ponk, dr. Zuckor, Dličić, dr. Zđđok, dr. Vlogulth, dr. Krotin, Solindlor, Stoyakal, dr. Spollna, dr. Stolič, dr. Bngol, Janda, Jahn, Pfulser, Ilvorra, Skokanok, dr. Poklukar, Skopalik, Weber, dr. Kaunitz, dr. Tonkili.

Istarski sabor.

VII. sjednica dne 1. oktobra 1888. (Konac)

Zast. J o n k o progovori:

Kad nam doznajo za predlog školskoga odbora, sađudno sumo se, da ga jo u stanoviđaju vođino ovoga sabora u obdo niti postavio, for jo taj predlog neodolodnost u njezinih načelih. Uprkos tomu morali bismo mi — manjina — glasovati za predlog školskoga odbora, kad bi tu bilo za rumunjsku narodnost i rumunjski jezik. for ono, što mi zahtjevano za naš narod, toga neodolodno ni drugla. (Dobro! na hloviat).

Nu taj nolma govora o rumunjskoj narodnosti i o rumunjskom jeziku, for jo u listi nolma rumunjskoga naroda. Ako usmognu služboto prije od 9. 1888, ušljed kojega se jo 1000 Čiribirca, atamajudli u nekoli kalli akoto dopisakojega jeovora, pribrojilo k Italijanom, a onli Bti u Željansku k Hrvatima, moramo priznati, da jo njih svih skupa (2121) vrlo malo.

Jas namjo može ao pako govoriti o rumunjskom narodu, ako se pozim u j h o v j o z i k. To nije rumunjsko, već jo to njezinska od staru rumunjskino i sadanjo hrvatskom. Najbolje bilo bi kad bi jo dnuak govorilo čiribirski. for usuprot doštim izjavam častnog g. prodjednika, volika vedina ovo sadržano razumilo hrvatski jezik, to bi se mogla gospodju uvjeriti, koliko n a š i h r i o d i služu Čiribircom. A bilo bi vrlo točko govoriti u tom jeziku for mu manjina, osim najobitnijih, mnogo izraza. Biti čo dosta navedeni li, da jo od kakovih 1300 čiribirskih riječi, koje lunde Miklošič po dru. Gartneru u svojem izraživanju "R u m u n j s k o u n t o r s u o h u n g a n", više od 500 n a š i h, dakle 2/3. Tko obdi pako s Čiribirč, nadi čo, da jo taj razinjar još mnogo nepovoljniji za rumunjsčinu, for čo smjelo uzvrediti, da jo polovica hrvatskih riječi.

Pripodobiti li se pako takodjer rumunjski dio čiribirskino a modernom rumunjsčinom, opaziti čo se voliku razlika. Ja nisem dođuše višot modernoj rumunjsčini, al poznam prilično čiribirskino. Inao sam zgodu sudjelovati kod izraživanja rumunjskoga uđojnika i tada sam ovaj ud uvderiti. Dozao jo naime laui k meni g. Nic. Donasianu, to mi se predstavio kao dopisajući član rumunjske akademije znanoštvi u Bukarostu. Odvezosmo se u Željane, gdje sam kazao urođenicom, da ovaj gospodin govori njihovim jezikom, razumadiv njim oduđda i zašto jo dočao. Pođoo je razgovorati s njimi, no nit jo mogeo on njih dođvo niti oni njega razumiti. Kazali su mi dakle: "Časta gospod nu kvintina željanski, kšai ši noj; jo kvintina rumunjski, ma nu li se pote biro ši tot onoo lezo" (Smjoh). To znači hrvatski: "Taj

gospodin nogovori po željansku, kako mi; on govori rumunjski, no nemožo se ga dobro i posvo razumiti".

Za drugi dan kazali smo nekolicim Željansom, da dođu u Podgrad. Provodjali smo s njimi pripovost iz sv. pisma o "gubijonom sinu" u čiribirskino. Pripovost, tako znamo, nije dugacka, a trebali smo za pravod bitavo poslijo putno. Bijašo to tezak puao. Znađu ho konkretno svakidajno pojmovno izraziti, no abstraktno ni m nolma ni traga. A pošto sli nije g. Donasianu dobro razumio, morao sam ja parodovati sluđki do napram njemu nemođinom, a napram Željansom čiribirskino i hrvatskino. Rumunjskino uđojnikovom i čiribirskino Željansko nobi bilo mogudo tođno provesti. — To jo najbolji dokaz glodo razlika. — Koliko sli jo takodjer, da napovjaju svoje narodnu pjevanje, a oni napovjasto — h r v a t s k i !

Uđojnaki taj izjavio mi jo na to, da au Željanci boljo sadvali svoj jezik i ogo li njezivoi aplomantoli akoto dopisakojega jeovora. Jedan i drugi, da nemanju pako drugu važnost, nego li povjestničku i j u z i k o s l o v n u, za iztraživanjo stare rumunjskino.

Ako bi se ustanovila takova škola, njtali valja, koji da budu naukovali jezik i Čiribirski, nu, rumunjski takodjer nu, forbo ga narazumijo. Gdje bi se našao uđiojt, vjorouđiojt, nadzornik? Vod amom agitačojm, da bi se molbu za takovu školu podpisalo, što jo točko. Društvo "Pro Patria" morao jo pomodi tamo nalazeti se Rumunjsko-talijansko. Neka njim se pribavi uđiojtja Rumunjska, koji nođu njih niti oni njega razumli, puk jo uspjoh osigurati Dinkako, da takav dokaz nolma važnasti za sabor, da se timo sadvalno na tom, da se timo sadvalno djeoi uolupiti talijansčinu po uđiojtju Talijanu. Za mano jo pako taj dokaz važan.

Imadom jošto jedan prigovor proti takvoj školi. Uzamimo, da su to sada prvi Rumunjski. Neka u, m se dade rumunjsko školu uđiojtja Rumunjska. Uzamimo takodjer, da izvestno napreduju. Što ču njim ovo to koristi? Imadu li možda kakovni svazo na svojom brađom? Zar čo dođi lenda u kakav dođioč s njimi, ili, zar čo s njimi dopisavati? TA niti Željansko narodoi sadnjovidnno.

Kao Mo svo narodnostno ostanko, koji nima u nikakvoj stvari sa svojim narodom, niti su mnogobrojni, znaša jo slobina takodjer i Čiribirce. Oni su pohrvadoni. Medjusobno govore dođno avajim jezikom, nu na rumunjskim, već for epomotivom njezinsčinom. Inače njim rabi občo s drugimi jedino čisti hrvatski jezik. Mi čomo dakle glasovati proti predlozu školskoga odbora, for nam se neđini opravdana takova škola, niti vidjamo nit najmanjo ikakvu njezinu korist. Bila bi to znasta nepodnna, no vrlo skupo igraviti. Ako pako gospodno od vedino zato glasuju, da se dade Čiribircom vrlo potrebitu h r v a t a k u školu, zahvalni čo Vam zaželoti, da: "Domnu oltjo da sriđu ši zdravlje".

Za njim progovori dr. Laginja, kojega govor čomo posebito dočeti.

Izvestiojt dr. Costantini nije si mogao pomisliti, da čo manjina biti proti utrojanju rumunjsko škole. Gospodri, koja tako bravo svojoj narodnost, morala bi biti nekolicke pravdna i prema drugim. Da su prisioici Rumunji, to je neopravziva činjenica, pripoznana po filologih i etnografih, takodjer tudnjekih. Da su prisioici govoriti hrvatski, for su obkoljeni Hrvatit, ne niče. Činjenica jo takodjer, da jih župioi nastoje polhrvatiti, al jo takodjer istina, da djeca prije nego potnu polaziti školu, negovoro nego rumunjski. Paštavaai zastupnik Laginja za stalno nepozna onoga puđavstva, al možo ga uvjeriti, da jo rumunjsko jezikom nego i običaji i tipom različno od Hrvatoh. Ako bijašo dođud za puđeno, nolma mu se uzoti čak i pravo,

da prosi. Pporuča svoj prodlog, koj se po vedini i prima.

Sjednica se dišo. Što jo preostalo dnovnoga reda, pronaša se na sljedečo.

VIII. sjednica, dne 5. oktobra 1888.

Prodjednik kom. provjrteli dr. Viduloh. Vladau povjerenik, kao zamjenik bolnoga vit. Blausogga, dr. Potar Lahnar, o. kr. komisar; 27 zastupnika.

Zastupnik prošio sjednice, prošitan naborskim tajnikom drom. Venierom, odobrujo se bez primjotko.

Zastup. J o n k o doblv rido, prošita sljedečo interpelacioju:

U ovaj saboruči razpravljalo se jo nekolicke puta o čumekih uđiojtih govo izstro. Prošlo godinu proporođilo se jo v i c. c. kr. vlad, da bi za vrijeme, dok uamisljena komitija nolažeri avog posla, manjona strogođu postupali, da bi dakle privremeno dopustili sludnju drva i poliojtne stuljo po starom načinu, for bi se tim narod umirilo, a dalnji uspjoh bio bi lagli.

O. kr. čumeki činovnici no sumo, da se nisu ozbrinuli na nu vrlo potrebitu i dobro mladnu propoziciju, već su dnapčo svojom prijuđanom strogođu stvar tjerali do skrajnosti!

Poznato su pomutnjo u Podgradu. Narod sli nije aktivno, već o. kr. politički komisar, koji jo proš više od 20 godina dozvalio diobu sumo, a da nije bio na to ovlađeno. Narod obavio jo diobu u dobroj vjori, da čo kad toga ostati, for su tada e. kr. činovnici povjerenjo varada puovo uđivali. Radi to pogriško vladnoga činovnika postupao se proti pojednicim čumec bezobzirnom strogođu, umjesto, da bi se radjo pokušalo izvesti li iz strahoga labirinta na temelju pravice, i to timi više, pošto jo u praksi utvrdjeno istina — načo jo u podgradskoj šumi — da su boljo sauvavali oni dielovi obitničkih i zadružnih šuma, koji se nalaze u ruku pojednina. Po ustanovljenju zadružnih, imalo se ovo konstituirati. Nije se počelo onjjo, gdje jo najlaglje, gdje šuma nije razdijeljena, već na hodo pristili upravo podgradski zadružni, gdje jo najteže, ali, gdje jo to kod nudačijih okolnoštih nemogude radl togo, for se nemođu potnako opradičiti onakogčinjanje uzilvanje pojednincem u avom razmjeru, u kojemu jo jedan ili drugi sadvalno, poboljšao ili pogoršao svojo dielovo u dobi, dok au uđivali šumu po faktičkih dielovih. A pošto se nošto nemogudečo postignoti nemožo, for se nije podgradski zadružna mogla konstituirati, radl togo i bez svake druga druga razloga, namotnulo njejo u sekvestru u osobi e. kr. čumekoga pristava. Razumijo se, da takovim postupanjem nebi bijašo narod sklon sekvestru, tim manje, pošto nije znao raditi u pomirljivom smislu, već jo postupao odlučno, zapovjedajući, uobrinuo se za opravdanje molbe zadružnara, oslanajući se varda jedino na silu, koja mu bijašo od e. kr. političke oblasti skoro neograničeno na razpolaganje.

K toj nesređi pridružilo se jošto nepriyatno ponanjanje nekolicih proti sekvestru — no dođuše u šumi, niti kad jo bio u službi — i od tada bijašo njegovo djelovanje kako da se jo zakleo na osvietu, upravu štoto.

Kaočto osudjujemo svaku nepristojnost, osudjujemo takodjer onu nerazbiritih seljaka, kojih vođina — to nglanujomo — nije u šumi u ikakvom pravu. No toliko oštrje moramo oduditi postupanje sekvestra, ujedno e. kr. činovnika, koji je zadrugom, koli pojednincem toli skupno, znatnu škodu prouzročio. Preobzirna bitu bi ova interpelacioja, rad bi htjeli ovo junačko čino sekvestra navesti. Spominjomo samo:

Da se jo ustilo životinju pogibati od araza i gajlođo tim, što se jo zabranilo pobirati stuljo, to se bijašo for pokušati znati kužno boloto na parkijih, što bijašo i službenu ustanovljeno;

*) i načelnik muške podružnice ev. Ciriba i Metoda. (Op. prov.)

da je mnogo njih radi državo zimo trpilo zbog pomanjkanja drva, dok se nije pomredilo glavaru sklopiti nekakav kompromis, koj se pako nije takodjer poovo izvelo;

da je sokovstar vođ po drugi put kod političke oblasti izposlovaio, da novrši službu poljskoga i šumskoga čuvara jedna osoba, kako je tamo svuda i vada običaj, jer inače čuvar posla ljeti na polju, a zimi u šumi; da valja tako plaćati bezopretrbno dva čuvara, a sokovstar je naravno za šumskoga čuvara nepouzdanu i neopozobnu osobu;

da bijahu na 6 i 7dnevni zatvor odsudjena dva zadrugara, što je odobrionjem zadruga jedan i to suoski župan, po starom običaju, to sporazumno sa zadrugom pismo životinju u zadrugažnoj šumi, u kojoj je naša nobiljuga zabranjena, a pogriješili su valjda tim, što naukušo posebno duzivo za pašu od sokovstar, to mu se neobvonaže plaćati nekakvu godišnju platu;

da bijahu kod razpravo strogo kažnjeni svi, koji se nubišojno obavili na izplatu dođina svota, na zatvor da 14 dana i na platu od 20 for, a odprodjeni bijahu oni, koji se pokorilo, protivni su tako ostro ostado;

da se je odlučilo puniti japonienim vrpcom odličniji protiviti zadrugara — a da se ne uprivo null toga — had u odajenim i neprijateljom kraju šume, to do biti za to stroška u gotovinu novca kakvih 500 for, to se uođe mudri uz sav voliki trud nudišojno šumskoga asistenta jopno razprodati, vod je postrojili volika, da se zakvarovni ostati na mjestu, a točke, da se se pokori isti poloviti gotovog stroška, neradašojno drva, koja bijahu bezkoristno upotrijebila itd.

Proti raznim narodnim, odlakam i odudam puchadili su zadrugari protiviti i utoku na viso običaji, na uvjok bez misli. Izravnu podnoskom na ova, kr. ministarstvo poljodjelstva unovilošle takodjer, da bi se odpućalo psonbu, nepripravnu komitiju na hoo mjestu, da se ova izjavu, da li je sokovstar rudio na korist ili na škodu zadruga; obvezati su se pluiti stroške za obduj, da komitija nudi, da njegovo djelovanje nobiljuga kodlišva. Na mjestu, da je pako dudu komitija, u kojoj se je vod od službenih ljudi govorelo, da se biti dozvoljena, primili su odluku, kojom njih se javlju, da je o. kr. ministarstvo poljodjelstva uzelo na znanje izvješće o. kr. ministarstva, koje glasi, da zadruga zadrugara nisu temeljito

Komitija se, da imado običajni urad težak položaj u takovih okolnostih. Narod je vladu tamo trudi pomoć, jer se je smatralo šume u prvinske duba kao običajno. Namena je takodjer političke oblasti običajni neprilici razno poslove, tlađno se zadrugari i to vednom takove, kojih nije dužan ovršivati običajni urod po nijednom zakonu. Čieš taj niđu nepopravdanu postupnik u šumskom pitanju podgradskog kotara kanu se sada pokrili a tina, što se oerbuje kao najneravn državnih običajni protivno, to narod buoće uprav osobu, one, koje su svakom zgodom narod nagovarale na strpljivost, to na traženje propjena jedino zakonitim putem, to koje su jedino na to radile, da se okolnosti točno razvide, to nepripravno za narod koristno odluke učino.

Viae se vjeruju izvjoštajim podredjenih činovnika, koji su u tom pitanju interosirani, nego li protivnim naroda, to izjavom nepristranih osoba i zastupnikah naroda.

Nasa dužnost jest, opet — a ufano so za zadnji put — upozoriti vis. o. kr. vladu na grozno, nenaravsko odnošaje u upravi šumskoj države gornje Istre. A to nenaravsko postupanje je tim očevidnije, jer se negdje postupa baš skrajnom strogošu a druguda nećini so ništa. Uspjoh jest pako u obih slučajevih nepovoljan. — Takovo stanje nemože dalje trajati, jer je ono takodjer u odvici protuslovi a obatočenoj privatno-pravnom ustanovami. A pošto državna oblast, kako u ostalih granah privatnog posjeda, takodjer u odnošajih šumskoga gospodarstva privatnim osobam, običajni i zadrugam nemože protiv njihovoj volji ograničiti uživanja, ako jili za drugi način neodbitni, pitamo:

1. Kanu li vis. o. kr. vladu i kada dignuti sokovstaruju podgradsko zadrugažno p?

2. Kanu li vis. o. kr. vladu naložiti svojim činovnikom, da blidžo postupaju u šumskih stvarih gornje Istre u obće, napose pako u pitanju šume podgradsko zadruga?

3. Kanu li pospojčiti sasov i djelovanje komisije, da so vođ jednom urado oni nezdravi odnošaji?

Poroč, 5. oktobra 1888. Jonko, Zamlić, dr. Laginja, Spinić, dr. Volarić, Plogo.

Za čitanja te interpelacije bila je vodina mirna, a po njoj ravnalo so je, kao uvjok i običajno na galeriji.

Prosvjotli prodajodnik rodo, pošto priml interpelaciju: Ovom interpelacijom postupati ću kao sa prodajajinim, pisanim samo slavikim jezikom, kojega ni ja ni vodina nepoznajem. Nemođu dati, da so razpravi, kako je propisano.

Zastup. dr. Laginja: A šta hrvataki, pak talijanski ovu interpelaciju? Zato nija zomaljski odbor jošto prodne običajskom glavarstvu u Zinjiju novce, običajno od drvenno obveznicu, nepredajuće onaj obdini i prodano za nominalnu stonu od 7700 for, iako je to bio jur običajno dekretom od 27. marta 1888. br. 1234, pa isto to uz istodobnu obvezu običajskog glavarstva u Zinjiju, da odmah iskaze izplatu običajnih dugova, to da tadna izvali kako je upotrijebilo eventualni vlad.

Podotkom čitanja te interpelacije amijala so je vodina na glasu, a za njom i galerija, kao što umleib, so je jedan i drugu.

Prosvj. prodajodnik rodo, da do ju izraditi zomaljskomu odboru.

Zast. dr. Patria: prihijoti, u ime zomaljskoga odbora, da do kat nu nju odgovorit.

Prosvj. prodajodnik voli, da je u prodajnoj sjednici, kad so je razpravljao zakonski predlog o vjerovoditostiji, to kad ga je dr. Laginja napisao, da li je postalo dođini dnevnih red biskupu prošleho-pulskomu prosvj. g. Plappu, odgovorio, da ga je poslao. Sali so izpraviti i tvali, da so je onim odgovorom prengijlo, pošto ju kasnije saznao, da dođini dnevnih red pogrišno (por isbajno) nije pripislo u rukopisavl. biskupa Plappa. U ostalom, opaža na dalje, zastupnici nisu učestni, koji bi so imali nadzirati, da li dolaze k pojedinih sjednicam ili no, a najmanje oni, koji imadu vjetini glasu. (Is riedih, koje je predstavnik izrekao i naglasakom, kojim jili je izrekao, vidi so, da je ono jednodstavno pitanje dra. Laginja nekoga opakilo).

Zast. dr. Gambini: prijednik zomaljskoga odbora, ustaje so i progovori: Pošto je dr. Laginja u prošloj sjednici predstavio zomaljskomu odboru, da je bor svladatnja prokuratorno pjeđno rubrika kod i izdatku toll u dohodku, hoda mu on danna odgovoriti i dokazati, da zomaljski odbor nije tomu kriv. Prokavski saborski rubr. I., morali su se prokuratoriti, jer je sabor dalje tražio, nego so je predvidjelo. Prokavski zdravstveni i dohodovni zavodi, rubr. IV. i V., su prokuratoriti sa zomaljski odbor nije kriv, da bijaje više izdatih i da so je stvarilo novih kredita za elapljenje kozišah. K rubrici VI., javnegradnja potrošilo so je 3878 for., koji nobilju u proračunu. i. kađu na Marafuru, kupljenu od obično porečko za razširenje prostora zomaljskoga poljodjeljskoga zavoda. Glode pokrajinekoja duga, rubrika X. izdalo so je 40.000 for. više, jer je plutilo 19.000 za pokrajinsku zgradu i predplatilo državi 2670 for. za Aug g. 1874/80. 18.769 fr. za uništenje filoksera. K rubri. XI. potrošilo so je 140 for. više za pokrajinski muzej, a for. 584 čini se namu, da so jili je potrošilo. Prokuratornje kod rubr. XIII., "produjivni" pokriva se dionomis u rubr. XXIII. dohodka, dionomis pako odvisi od znatih predujimvnh užijenih obdini kastavekoj i kotarskim sustim odborom u Bujah i Kopru za cesto, u Kopru i Umagu za gradjenje mirvadjenih, u Bujah i Grižnjaju za potrebe proti kužnim bolestim. Prokuratornje kod rubr. XIV. odvisi od toga, što so je kupilo založnicu od 1000 for. u zamjenu za drugu izvučenu i kupilo 25.000 for. založnicah s novcem potegnutim od filiale "kredita" u Trstu. Gosp. Laginja, koj je imi predbio, da zomaljski odbor pušta uložjenih novcah po 3%, dođim bi mogao dobiti po 5%, morao bi biti zadovoljan, a ne reži: so. Al on nije zadovoljan, ni ono, kad junte prištedjaji i kad potegno više nego je proračunano. U ostalom nesna, kako ozna-

šti rieči dra. Laginja, koje su rieči elolo minijine. Ničo so proračun, a hjele bi so, da so troši. Laginja hoda, da so exonor umanj (i sa svim pravom, uvjek se plaća a kako idu dug na manje?) Plogo, hoda, da so dugovi uproste (sama juna, anjud valjda, kako so je novao zlo trošilo, predložila je, da so oprosti); Spinić, da su na školu više troši (da so troši razmjerno na Hrvato kao i na Talijane); Zamlić, da so poboljša stanje kafehota (to hoda zakon, a Zamlić bi hjele, da so stvar kako valja uradi); Volarić . . . govori hrvataki. Pošt. Laginja mislio je sam sobom: Što imbardio nisu probilo prošlih godinah neprobajni oklop rođovitoga postupka Juntinga, pokušao probiti ga laikanjem, i linad, da nas brni proti protivnoj misli dra. Amorosa, pogladio nas je po maeđu i ubo nas nožom izpod prsa. Kanno no došajje lavja koža (mislio je u sibi) možo dođi malo praha. Ali bodež je zabranjen, a hjeleja koža je kontraband. Danuđij zomaljski odbor no puši proti jedinu ni drugu tu robu. (Konstatiramo, da je Istria, u svojom izvjoštaju izpustila eloli ovaj stavak nedostatno Gambinijevu obranu. Op. Urad.)

Pitaju za riod gg. Campitalli i Laginja. Čim ovaj opaki onoga, rodo mu: „ni uominadil“.

Zast. dr. Campitalli voli, da nemože štiti kao izvjoštaji finanijalnoga odbora. Kad so je radilo o savršenom račun za god. 1887, nije prošno u potpunosti, (pako nit u dohodosti, jer je jedva više nego prošlogo ština), jer je smatralo savršim. Neka pak munjha znado, da finanijalni odbor razglada pitanko radimo i dođino potlogo. A da dolaze to, hoda štiti konim njegovoga izvješaja (a hoda ga nije ština kad je bio zavrsni račun na drugom rodu?), ština so opakizah dra. Laginja. Pak šta o prokuratorijih u rubrici I., IV. i V., so čakako opravdava i naiml elolo i ov. djelovanje „brilantim“. Prođivat rodo, da je to ušlo, da potrdi ono, što je rekao dr. Gambini, pak nastavi: Vodna zna, da je odgovorom, so upravo, s toga mora id oprečno, a toga je običajna i nije nikad zicrabila avoga položaja. Mora pak opaziti, da su probitni manjha Ivan Istro (što jili interesni deila minoranca onu suori dođ Istria) . . .

Zastup. Spinić: izroniki glasio i kradu na prazor prema moru: „Si in Italia“. Zast. dr. Volarić: ooi.

Zast. Campitalli osumpit nakon kratko štinko: Niam mislio na levanjski svet („all ostero“). Gospoda nezastupaju Istro . . .

Zastup. dr. Volarić: „Nazioništa mlata“.

Zastup. dr. Campitalli: Nevrado dužnostih avoga mandata.

Zastup. dr. Volarić: To do audit narodi.

Zast. dr. Laginja: Prođgovornikom ređi da samu malo štiti. Trobilo bi ga bilo opomnuti, da do so na nj danna nvaliti odnošno, trobilo bi bilo znati, da do so obradim opet razpravljati. Lahko vam je poljiti a volikim spili i pupiri; moni munjka ovo, ja volimam drugu, nego izvjoštaji junte.

Zast. dr. Gambini: Evo papirah, Zastup. dr. Laginja: Hvala lepa, mi jili nemođu trobiti. U ostalom niamu dvošlano basao krivnih na jednoga ni drugoga, a ako jili ima, treba jili podieliti među sve, koji su radim odobrili. Ako je goverie o 60% i 100% prokuratornja preko proračuna, to je rečeno kao za priklji; ali istaz je nepobitan, da nasa pokrajinska gospodstvo stoji tako, da so od mnogih rubrika nepotroši ono, što bi so moglo i moralo potrošiti u bolnik narada; drugdje opota troši so što nije predvidjelo u proračunu. A posljedak jo tobožo sasvim tim dobar; a to dolazi odatlo, jer je proračun sastavljen već mnogo godino, tako, da iskazuje mnogo manji prihod od nameta. nego li u latinu jest. I čudno je, kako se poslilo toliko godinah iskustva na zomaljska ministarstvih finanjah možo onako proračunati kod prihoda nameta, da n. pr. na 75.000 proračunatih, možo unidi 20.000 for. više. Dakle proračuni su netemeljiti; taj prigovor nemože so ovrot, a proračuni so ni neovrzuju. — Na deljno i konačna prigovore dra. Gambini-a imi govornik sasvo i kratko opaziti, da so no drži za lava, ali nije ni manjka, zato što mi jo Bog dao nešto euroga brka (onda jačim glasom), što so tiso bodež, noka zna g. Gambini, da mi od ove strane nerabimo štiti za napadaj, jer to nije naš narodni običaj, nego, kad bi ga radili, bilo bi sasvo protivim, koji su nauđni bodežom nepošti drugu je putajoi

Za razpravu sledioših predmeta dr. Gambini dopunjuje nešto a dr. Laginja, da izpraviti tobožo progubio tvorede. Na hieš zastupnikah čita se noko nezadovoljstvo, radi izrazah, na koje jo dr. Gambini dobio taj odgovor.

Prosvj. predajodnik: Pošto je izorpljen taj slučaj, pridobujem, da mi je Spinić izručio prosvjod Krašanah proti odjelstvu od buzetako obdine i Laginja prosvjod običajskog zastupstva Pazinskoga proti razdijeljenju obdine Pazinske, to da mi izručena propnja Krašanah za podporu proti običajnim tuđom i koblicamim.

Proslari so na dnevni red. Izvjoštaji zomaljskoga školskoga vieda o stanju pučk obuku u školskoj godini 1886/7. U ime školskoga odbora izvješajenje ština;

Zastup. dr. Oostantini: Nečo so sastavljati posebice kod statističkih podataka, nečto od oclonjivanja, jer so to malo razlikuje od prodajajih godinah. Itjezo bi, da so u izvješajaju navode brojovo dužno i polazeće djece no samo u pojedinih kotarih, nego i u pojedinih školah. Sastavija na kod nota zomaljskoga školskoga vieda 25. avgusta br. 901, kojom je isto odgovorilo na resolućiju sabora primljenu u IX. sjednici prošloga zasjedanja. Tim resolućijom upozorilo so je oca, kr. vladu na malo zadovoljenje uspeho u pučkih školah i povisio ju, da potraži načina, kako da so odstrani uzročni tuga; pozvalo so ju jo na dalje, da svrat svuju pozornost na uvjok manji broj učiteljskih pripravnikah u talijanskim odlohu u Kopru, (da ustroj navladim učiteljski u naukovnim jezikom talijanskim. Zomaljsko školsko viedo odgovorilo je u ređonij noti, da so je vladu poboljšava za odaj talijanskih učiteljah ustrojiva dva talijanska pripravna tuđaja i dvaš podporu vrodijim i stromišnjim p'omocim, pozvav ujedno zomaljski odbor odnošno sabor, da i on sa svojo strano imeno u proračunu 2000 for. za podporu avogim učenicima učiteljska u Kopru. Na ovaj pozav sa 2000 for. podporo nemože so ulikako platiti. Po nekouh hua o. kr. vladu isključivo pravo ustrojiti i uzdržavati učiteljska; sukladno ima nastaviti, da učiteljska napreduju i pošto amna priznaju, da so možo napredak pospešivati podoljivanjem podporah, noli jili podoliti koliko treba. S drugo strano pokrajina nit nemože dati takvo podporo, pošto već i tako troši mnoge na školstvo. S toga proporna nek o. kr. vladu poveda svotu za podporo. Treći nađi; voli zomaljsko školsko viedo, kako bi so povećao broj pitomcah na učiteljsku u Kopru, jest taj, da so poboljša plaće učiteljem, opuzajnje ujedno, da tu trebna sabora nikakva praparativnaja, pošto so je i sam tim predmetom bavio. Dobro jo, da zomaljsko školsko viedo priznaje nekako zabora glođu poboljšanja učiteljskoga stanja, ali tim naučovnjom isto viedo podupire neprecizno i bojlji odnošajih nego u drugih pokrajinah, gdje viedo razgovirava poboljšanja. Toga nobi amjola šitil nit kod nas. Do ugodnoga znanja so prima, što so je imenovano za svaki kotar po juđnjeg školskoga nadzornika, i to no samo a toga, što so so možo bolje nadzirati školo i tim poboljšati obuku, nego i a toga, jer jo vladu pripoznaju, da je sabor imao pravo, kad jo na temelju zakona zahtjevno, da so imenuju za svaki kotar posebno nadzornik, i kad so je tužio na nemarno nadzrovanje i na slabu uspeho u školah. A sad do pokrajina hodim okom motriti djelovanje nadzornikah, da vidi hoda li bejo odgovarati svojoj zadnji nego su došad. Pokrajina jo takodjer zahvalna zomaljskom školskomu viedo, što je naložilo učiteljem, da so suzdržo od svako narodno agitacije od politike i žali, da so taj nalog strogo vrdi. A da tu želju iskazuje jo tim potrebitije, što jo kod poslednjega naknadnoga izbora bio upravo jedan učitelj, koj se jo u o. z. a. k. o. n. i. t. o. pomislio tim, što je javno kazivao izbornikom imo kandidata, koga nek izabero. Zomaljsko školsko viedo, da je vođ god. 1883. običalo novo naukovno osnove, al da jili još neima. Nek so vođ jednom izdudu, jer su sa sadanjim nodu napredovati. Timi osnovima ču so za stalno odstraniti mnoga zla, kao ono, da so podudaje tri jezika, knošto jo to javno pokazao neki o. kr. kotarski školski nadzornik poravnujući ljudo, da pristanu na hrvatsku pravolovu, usjervavaju jili, da do so u njoj podoljavati hrvataki, talijanski i rjomački. Školski odbor neđini posebnih resolućijah, ugo nalaze zomaljskomu odboru, da valje i opazke sadržane u ovom izvješajaju, dade imo znanje o. kr. vlad.

(Konac štidi).

*) Najmanje hrvatskoga originala, doneseno gornji prevod iz talijanskoga škola. Op. Urad.

Pogled po svietu.

Trst, dne 7. novembra 1888.

Austro-Ugarska: Vlada ču za kratko vrijeme predložiti carevinskome vieću načrt novoga vojničkoga zakona, koji će biti otkriji od sadanjega i posve predugačen.

Sada se razpravlja u carevinskome vieću zakon o ustanovljenju posjednih srednje veličine. S tim će se zakonom povisiti i samoprava pokrajinskih saborah, zato taj zakon posebno zanimanje probudjuje medju zastupnicima, kojih se je mnogo prijavilo, da će učestvovati kod razprave. Ljubičeri su predložili, da se nekogi paragrafi toga zakona promjene.

Učelid vijesti berlinskih novizah, da se rusko čoto giblju na austrijskoj granici, uznemirili su se odlučujući vojnički krugovi. To su vijesti bilo predmetom razprave vojničke konferenciji, obdržavane pod predjedanjem nadvojvoda Albrehta. Izvorne vijesti, koje bi potvrdile berlinske vijesti, nisu prispjelo.

Srbija: Pod kraljovim predjedanjem bila je ovih danah sjednica pozvanih za reviziju ustava. Vodina se je izročila, da treba novi ustav sastaviti. Izabran je u tu svrhu odbor, koji će novi ustav formulirati i plenumu predložiti.

Rusija: Prošli čodan se je bio na čudnovati način spasila ocln ruska carska obitelj; izšao je namino iz kolotešine dvorski vlak, od kojega su se 4 vagona sasma razvorila, a i vagon u kojem je bila carska obitelj kod ručka, sav se je razpao; carska je obitelj iz ruševinah nosilodijena izšla. Ručkomu su ocln svi evropajski vladari i predjednici francuske republike štitali, da ga je Bog očuvao. Ruski narod sređno je iza toga događaja svagdje pozdravljao carsku obitelj, u svili se je otkvaln bogu hvatilo, da je Rusiji apasno vladara. Kod naroda ostala je 21 osoba mrtva i 18 ih je ranjeno. Kada je carska obitelj prispjela u Petrograd, izdao je onr proglas na narod, koji ovako završuje: »Providnost, koja je zaštitila naš život, poveljen buljku ljubljeno domovine, neka nam i udoli usuga, da veliko dužnosti, na koje smo njom voljom pozvani, vjerno i do kraja izvedemo«.

Italija: U papinokom konzistoriju, koji ču se obdržavati polovicom prosinca, imenovati ču se više kardinalah. Nadaju kaai papa učiniti uko koje promjene medju dosadanjimi poslanici kod stranih dvorovah.

Njemačka: Afrikanci zamrđaji zadaju njemačkoj diplomaciji ozbiljne skrbi, jer bi se iz ovoga mogao izloži njemačko-anglozki sukob. Englezi, koje je Njemačka pozvala, da sporazumno s njom postupaju u Zanabiru, odgovorili su, da su ta stvar njih netiče, jer da su ustanku krivi njemački agenti, koji da svoju surovu čud svagdje pokazuju.

Franina i Jurina

Fr. Žanijeki „Manlio“, da se je vero nspil ono pijačo, ku spravlja va butiljah va svojem kamarcu.

Jur. Ča one, ka je onako lopo zadisla na dnu plosa?

Fr. Baš ono, zađ mu je nekako možjano zmutila.

Jur. A ča nado onakova fora!

Fr. Tako to je bila još vado fora nego ona, a kojom su Petroccl na 17. oktobra onega žmijnskega šarenjaka pozdravili.

Jur. Eho! i koliko vado!

Različite vijesti.

Imenovanje. Privremeni ravnatelj na kr. hrvatskoj volikoj gimnaziji na Riecl g. Frantjo Krosnik imenovan je ravnateljom na tojoj gimnaziji. Čestitamo lekrono onom zavodu i voluč g. ravnatelju!

Interpolacija narodnoga zastupnika g. Frana Nabergeja i drugova u sjednici g. vieća dne 27. pr. mjeseca. Interpolant pita ministra finansijah, da li mu je poznato, da je takozvor u triđanskoj okolici zavodno novi zakon o špilitoznom pčiu, to ako mu je to poznato, knal li administrativnim putem čim prije mogudo odstraniti tu nepravodnost, kojoj se protivl ista odluka od 21. novembra 1881., to odrediti da se utjorani poroz povratl dotičnim stanovnikom triđanske okolice. Interpolaciju pako onvira na tom, što grad Trst a okolnom plaču državi valjaj ugovara 800.000 for., za pobrlanje poraza na vlna, mora, plvu i jaka pčia, a ipak su sada po novom zakonu utjorajo u triđanskoj okolici po 24 novč., po litri alkohola, to merozojaku okolici plačl dvostruki poroz, t. j. u gradsku i državu blagajnu. Vrlu toga spredatili su stanovljani organu u 12 pedobidnati grada Trsta kotlova, u kojih su podu raktja i druga jaka pčia.

Obilježja nasrca. Našega rodoljuba i prijatelja g. Gjura Vudkovitja trgovca u Trstu sudećla je greda obilježja nasrca. Dne 7. t. m. umro mu noliu nakon kratke bolaci jedino dletu, krasan mlad Fedor. Našo lekrono našdjo razvijenoj obitelji Spomenik Augustu Šonoi. Dne 4. t. m. poveljen je u miragojskom groblju u Zagrebu spomenik našemu neumrlomu pčion i pčioniku Augustu Šonoi. Spomenik, koji je izradio naš kipar-umjetnik g. Rončić, sastoji od miranoga postamenta, na kojem stoji lica. Na prvaj strani postamenta u sredini nalazi se pčionkova puprje, izvedeno od tuča, kojemu se u jednoj a drugo atrano viju grana od ulice. Pod puprjem nalazi se krst. Oclj spomenik bio je za dva dana postavljeno, to je nov urea krasnoga miragojskoga groblja.

Zapljena. Zadnji broj našeg putnjakog druga „Il Diritto Oronto“ biljao napljen zađ Interpolaciju dra. Vltkođa i drugova, koje donatamo i mi na prvom mjestu.

Iz Vlnjana primamo od prijateljice alledeđu vijest. Opominjati ot ma g. uračiča, da budimo oprezni kod izbora načelnika, ne mi namo žalbože podučiti Vnžeg ođimnog savjeta. Danas su kaupno al jo tomu prokasno. U sjednici od 25. oktobra pokazao je opet naš načelnik, da su vije oclj narodnog zastupstva. U taj sjednici biljao nalmo g. načelnik upitan, da dudu urid i zapieni: sjednom od 14. maja t. g. to da izvrši ono, što biljao tada gloto študjo s obdneškim novcom zaključeno, pake videti, da nr. je protivna vodna zastupstva, digno sjednici to reču, da ču on uložil na všu oblast utok i da ču morati doći vladin komisar, da uradi obdneke stvari. Tim biljao privremeno sve umičeno. Što je vodna zastupstva u prijašnjih sjednicah zaključila.

Talijansko junačstvo. Iz Pale brzovjavljaju hrvatskim novinam, da su dne 8. t. m. u 10 sati po noći dva Talijana brutalno napala na suradnika lista „Il diritto oronto“ gosp. Sabiča, koji nije sredom ozledjen. Jedan napadač da je činovnik obdneke poročke, Hrvatske i slovenske novine šp. ap, kako jo mogudo, da se šta takova dogodi u 10. vjeću u jednom tobož prosvietljenom gradu, al mi se tomu nipošto ne ođidimo, poznajuć u dušu našo narodno protivnike, prosvietljeno tobož Talijane, koji se često služe ovakvim sredstvi, bilo proti našoj inteligenciji, bilo proti kmetovom. Njim je svako sredstvo dobro i sveto samo da postignu ono za čim tožu, t. j. da nas silom il nasiljom predobiju, gdje nomogu zakonom il pravicom. Svojo navalo poduzimlje vše njih na pojedine, obično po noći i potajno, onako kako to dino poznati razbojnici u Abrucchi. Svojim junačtvom odlikuju se osobito talijanska omladina Ietre dok je navalila na dvojaka mizro za svojim poslovom idućega i neudotočega na ništa zla. Čestitamo našim protivnikom na takovom junačtvu, koje redja valjda namo i jedino ona njihova drevna „djekoveška“ kultura.

Iz Motovuna pišu nam, da su neprostrano spletko tamodnjih Talijana, to čepat zadirkivanja zemaljskih oblastih do skrajnosti ogordnalo našo tamodnje pravko, neprostrano nadolnika g. Divjaka. Ovaj da „pomože“ kuljo podnirati tolika znannovetanja, pake klai knai dati ostavku. Takova koraka nomođo nitko s našo strane odobriti, jer jo to vada na talijanski inli. Oni su išli odnak jo je izabralo novo zastupstvo za tim, da ogorčaju našo ljude, da ih ozlovljo, da ih napokon tim prielo odrodi se svakoga rada i svakog zanimanja za obdneke stvari. Mi dakle neodobravamo namisao onu, da se Talijanašem u Motovunu prepusti niti jedno dobiveno mjesto, a kamo li mjesto načelnika. Dnbro jo biti oprezni, umiljati i prijazni na svakim, ali od svoga prava neodstupiti nitkomu za volju niti za dlaku, a gdje se radi o narodnom interesu, tu noliu mjesto stralu, plašljivo, popustljivo il ma kakvom ozblru. Mi bi vrlo šalili kad bi naši prijatelji na Motovunđini podučeli kakav korak, koji bi mogao imati za njih i za obdu narodnu stvar zilih posludicah. Opreznost nikad doati!

Razpleno mjesto ljodnika. U triđanskim vlninah oštamo, da je razpleno mjesto akupnoga ljodnika na obdno Buzot-Kač. Plača iznaša 1000 for., a za putno trokovo 2000 for. Prošnje za to mjesto valjo poslati do 31. decembra t. god. obdneškomu državstvu u Buzotu.

Iz Murtera u Dolnecell pišu nam, kako jo blo tamu prije tri godino angudjen na grubinu „Priljak“ pod Murter avatnik sa brodu, koji palaze u Dolnecell i natrag, to kako jo blo tamu unajodjen noliu Malimu u Rovinja, kao đivar, koji noliu obdno od naroda umulo obljubljen, pake jo morao izu malo mjeseceli ostati sa na Poljorju. Njegov oclnako nadovoljio za svo tamodnju radojlubo, koji nliu sa ni narili, kao što ni on sa njih. Pošto njega dođjo na lito mjesto Peter Dordić, ču nliu lito, li drevno Bačko, koji se je brzo uruduo priljubljo i narod njomu, jer jo oštavo i ljubo narodno svotljusa. Šo našli se jo nođata duša, koja jo livo pčela proti njomu rovatl, a on žaloš mra i prijateljstva na svakim, zamoli za premojlato na avotnik sv. Kato ljpod kranog Biskova. Za ovim postojnjakom žali sve što jo narodno i postano, jer biljao pravi đvjak u vrtloju svotlj dužnostah. Teško nam biljao dicitati se tim radojlubom, koji nam jo u svomu uglatju i kojeg vrlimo al liti njegoj predpostavljeni vada rando priljavio, javljeno Yaw tu na anli nezakoni vijest, da doznaju Vaši štatalji, kako se ponašaju i izvan lito tamodnji avotnjaca, a drugo atrano, da pokažemo svietu kako Vaši Hrvati i u tudnji dno i tomo vreo svotlj dužnosti, bile svanidno bilo radojlubo.

Obdneški izbori u Boljunu.* Mlino nam, da se vlotlje puro štogod objaviti u „Našoj Slugi“ nego il mje o izborih zastupstva boljunsko obdno, obavljenoh il. t. pr. mjeseca, al knai se nliu nitko oglatio, ovo namo uvjetan u tih poslih, da Vau štogod javim. Novo boljunsko zastupstvo moralo bi se bilo birati podočkom ovo godine, ali to nabijalo valjda nekotnu po čudl, koji jo taj poroz za oclih 8 mjesecah produljio, premda jo blo načelnik glavnstva u Pazinu na to ponukovan. Nozna se zašto jo načelnik odignao izruđil izbornikom pozivnako za izbore. da ih nije prije od 8 dnna pred izbore biradno poslao, a nekotnu i pmo knajno. Mogudo, da se jo tko bojae, da se biradi nabi dogovorili za nove kandidate u novo zastupstvo. U Julju t. god. pitao je neki tobožnji kmet (contadino Luca) iz Boljuna u poročkoj „L' Ietria“, da zašto se ne bira novo boljunsko zastupstvo, pake su jurvo i litalne izložone. Kmet taj (P) proporučio nam jo nekog mladog „Francisco Foranda“ za budućeg načelnika, koji da jo taj stvarl vooma vječl i inteligentan đovjek, da bi on našdno novi moat u Opatiji preko potoka, da bi popravilo krkvu i putare, koji su najprikladniji za divlje kozo i jeleno, a ne za ljude i vozove, što služi na čat obim načelnikom i odboru od god. 1888. do dnna. Što se tiče rečeno preporuke u „babi“, to mi se čini nedostatnim, što dopisnik nije nikoga drugoga preporučio nego samo Forandu u gradu Boljuna, u tako ogromnom mjestu od blizu 30 ornih kću, koji su sve pune same intelligencije! Čini se, da jo kmet „Luca“ dobar kum gospodinu Forandi, koji se jo pokazao vooma vječnim u dnevlj izbora. Da se jo i kod nas pito na račun tobožnj gospođe, potreba nam niti spominjati. Proti III. tiela odposlan bi utok na namjestništvo u Trst. Čekamo daklo uspjeh utoka. S. S. *

pošten i pametan đovjek smatra onakovo postupanje, kakovo se jo zblyalo u 30. lujna 8. t. pr. m. t. j. podpladivajno, trganoje litala iz rukuh biradi i mltonajno litali, nošitim poslom: „Kaj“ bude rjosen utok: „hoću vam se opot ođisliti.“

Nopri i tra n. **Iz Žrnjina** pišu nam, da jo bio od rovinjskoga auda oduđjen član slavne žrnjinjske družbo, koje uzamirajo danju i noću tamodnje našo radojlubo, i koji je udario obdnešnoga savjetnika Krizanca, na vijesce dnna zatvora. Ona potorca članova to dno družbo, koja jo navalila na Martina Krizanca, kako biljao jur javljeno u „Našoj Slugi“ odgovarati ču pred rovinjskim sudom za svojo junačko djelo. Sad pitamo svatko, komu jo zdrava i glavi pamot, da li bi se moglo izruđil obdneku upravu takovim ljudom, kao što to zahtjeva jozmatl „špilitozni“ (dopolni) poroko „đabo“ inado „maškarin“ — delja „Manlio“? Izvadžk iz zaplenika obdneko izvunradno sjednici nioštneza zastupstva, držano u obdnekoj dvorani u Žrnjinu dne 14. oktobra 1888. Priljati! Od strane obdno Matija Perić, načelnik-prodvojnik, 17 obdneških zastupstava i Niko Butković, tajnik parovoljia.

Pošto jo došlo zakoniti broj obdneških zastupstava, predjednik otvara sjednicu u 8½ sati vrlo podno, to predjo na razpravu dvojnoga reda. Pošto biljajo razpravljeno prvo četiri tačke dvojnoga reda, prešlo se jo na točku V. „Raoni predložl“, to bi zaključeno:

„Ođmno se na zaključak sjednice 7. maja 1887. točka 7., zastupstvo doja rok od četirjaj dnna bitvom načelniku Antonu Gudiču, da dođako u koju jo svrhu putroćono 208 for. 88 novč. ledanah nu pad oclne 121, 123 i 124 g. 1885., pod analovom „P o s t a o o b d n i“ — to ako u rodovaru roku nadođako izdatak toga novca, li nepovratl novo obdno, da ga se tuži po odvjetniku o. kr. sudu. Svrhly razpravu i svojo trogodišnje ođvolajno, obdneko zastupstvo pozdravlja promiltoivo vladaru Frana Josipa I. a rotraktirano „šivo“ a izabrani zastupnici potvrđuju ovaj zapisnik i u sut po podno.

Matija Perić, načelnik v. r., Anton Grubčić, zastupnik v. r., Ivan Bončić, zastupnik v. r. Niko Butković, zapisničar. **Vriomo.** Od svih Svotih onu vladu no namo na sjeveru veđ i kod nas na jugu vrlo neugodno vrijeme. Najrije škropna i kiša, a zadnja tri dnna biljoi kod nas buru s kišom, sjevernoje siplje se upravo anlog. Poznati prorok o vremenu „Mathieu de la Drôme“ proradio za tekudi mjesec koll na kopnu toli na moru vrlo nestalno, vednom obilno i studeno vriomo. Treba dakle na dobu sproviditi za toplu ođlođu i za obilan agrlov, to za hranu i stulju životinjo, da nas anlog i žostoka zima nepripravni nezateče.

Božo žil. Nakladno Fr. Tompajeva u Pragu i Božo iznaša jo prokrasno ilustrirano carska himna „Bože o živi“ kao uspomena na 2. decembra 1888. U nj vro krasnih slikah predatavlja nam se slava i moć austrijske države. Iznaša jo u sladođih jezicah: hrvatskom, srbskom, slovenskom, češkom, poljskom, rumunskom, rumunjskom, njemačkom i talijanskom. Ilustracije ovo u velikih filantih mjeriti so mogu sa svakom sličnom radnjom a ciona njim je doat nizka. Doblivo so takodjer u raznih knjižarah po 80 hv.

Vionno broj 44. XX. godišta iznašo je an sladođim sadržajom: „U registraturi“, romun. „Pokojnici“, ođlomak iz Šćodrinova romuna. „Poštovnska starina“, prava Nikola Andrić „Moj prvi rad“, arčica Alfonza Daudota. „Pripoviedke Vasvolain Mihajloviča Gurčina“, arčica iz poviesti rusko književnosti. „Uzgoj srca proma De Amicisovoj knjizi „Cuora“, priobito Josip Prigl. Lintak. Slika: Davarin Junko. Na dušni dan. Od Nikole Mašića.

V i o n o a izlazi svako suboto. — Ciena mu jo na četvrt godino 1 for. 75 hvč. — Svi brojevi od početka godino izagu se dobiti.

* Džmjenimo, da je iztekno jurvo rok a Godina mlitudo primiti izvadžk govljog zapisnika, jer da jo pisar hrvatski. Čudnovato nina se čini, što je Godina, koji jo prije 30 godina služio jedino hrvatskim jezikom, dnna noć, da priina hrvatskog spisal Op Ur.

Dopisnica upravnitstva. Od 27. septembra do 7. oktobra pripoljase nam predplatilci: D. J. Crkveničan na račun 60 kr. — P. G. Sukić za 87 i 88 — P. J. Lovrenac za 88 — P. J. Kaliternak za 87 i 88 — K. M. Vothec za oclan 11. t. 1. — P. Šušak za 88 — A. P. Crkveničan za 11. t. 1. — A. S. Rieka za 11. t. 88 — G. J. Čolj — Čolj — A. S. Rieka za 11. t. 88 — M. J. Lohorika — P. J. za 88 — M. A. Opatič — B. za 87 — M. M. Degan za 88 — S. S. Sumberg za 87 i 88 — Šibenik štrv.

Članaica zn. II. s. 88 — S. F. Trst s. 2. m. j. I. s. 88 — P. I. Marozija s. II. s. 88 — I. Trst za II. s. 88 — Z. P. Opatnj za 88 — I. O. Valtur-Graja dobro — M. M. Sale Znanja naka buda na Vašt. I. i. za 88 na drugičje nam in krojca — M. M. Dragud, drugačije ni, nego onako kako piše; drugačije so ali z u sasma sa Vašim računom. — Odziv —

Lutritski brojevi

Trst	30	41	44	24	20
Buda	01	71	7	14	18
dne 7. novembra.					
Prag	30	30	28	42	50
Lavov	48	85	40	7	2
Hermannstadt	40	15	74	0	65

Želudca uznemiruju mnogobrojna boli, a ništa se ne pojavljuje čudno nego nepoprnost kod jaja i pida; tim proturodono poromoda zaustava često putati obiljan značaj i izvrgu se u težko bolosti. Na se tomu produrivati, mora se odmah u početku ovakovih poromoda probaviti takovo sredstvo upotriobliti, kojeg je sadaca ovo nepovojnost odetniti. Ovakovo sredstvo jest dra. Rosa životni balzama i ljokarna B. Fragnerova u Pragu u 205 — III., koje je postalo obiljubljenim ljudima sredstvom. Dobije se u svih ljokarnah austro-ugarske monarhije.

Javna zahvala.

Podpisani izriču ovim najradnjašju zahvalu najprije gospodinu Bogu, pak zatim veličnu gospodinu dra. Nikoli Fabianu, ljekniku u Krku, što je svojom vječnom ozdravio od teško bolosti našu milu hčorku Mariju.

Dobrinj, 5. novembra 1888.

Antun i Marija Justinić, supružnici.

Natječaj.

Na temelju odluke obćinskog zastupstva od 5. novembra 1888. raspisuje se ovim natječaj za najsto ljudnika imenitno obćino Kustav se godišnjom pladom i pušnom od četirih 1200 izplativih u mjesecnih autoopitnih obrocih. Molitoh imaju svoje obrazlozene molbe podneti najdalje do zadnjeg novembra 1888. ovom glavatvu i dokazati austrijsko državljanstvo, pravo obavljanja ljudničko prakse i poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pisanu.

Na upit molitoh poslati će se propis uvjetnih ove službe.

Glavretvo obćino

Kustav (u Istri), 6. novembra 1888.

Mundić v. r. glavat.

Orlova bol, kašni, hrapotavica, promuklost, nazub zadržica, vora, zapala usitih itd. mogu se u kratko vrijeme izbiti rahljonom NADARENII

Prendinjeh sladkišah

(PASTILJE PRENDINI)

Sto jih gotovi P. Prendini, ljekar i ljekarnik u Trstu.

Vanma pomna sredstva, propovjednikom itd. Prendinih kaditih moću, naravno ljekovito hrapotavica i gluhih zapahih nastoje kao za čulo najmanjom ovih sladkišah.

Opaska. Valja se paziti od varalnih, koji je ponekadaju. Zato treba uvijek sačuvati Prendinjeh sladkišah (Pastilje Prendini) da gluhiti da bude na omotu kutijico (katidno) moći pod. Svaki komad ih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani Pastilje, na drugoj Prendini.

Clona 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom. Prodaju se u Prendinjeh ljekarni u Trstu (Farmarija Prendini u Trieste) i u glavniha ljokarnah svietu. 62-1

Ivan Ružić

iz Kastelira

otvorio je u via Sporea Villa br. 1 krčmu na malo i prodaju litar dabroga vina po 36 novč.

Na veliko u kuću po 26 novčica.

Nova

agencija za službe

u Trstu, Via Campanille br. 1
bavi se namještanjem svakovratnih službenika u tu- i inozemstvu, utjeruje dugove, dobavlja izvodiča sa podpunom tajnošću. Izvrguje također svakojaka pisma, molbenice, odgovore itd. Zalaže i rješava protu upiti kamatah predmeta, založeno u gradskoj zalagionici (Monte di Pietà), kupuje i prodaje svakovratnu robu. Dobavlja uz jako nisko karato novce i upravlja svaki drugi posao.

Popisuje se hrvatski, njemački i talijanski.

Izdavatelj i odgovorni urednik M. Mandić.

FILIJALKA V TRSTU
o. kr. priv. avatr.
KREDITN. ZAVODA
za trgovina in obrt v Trstu.

Novci za vplacila.

V vredn. papirjih na 4-dnovni odikas 2 1/2% V naposelnih na 80-dnovni odikas 2 1/2%
80- 2 1/2% 80- 2 1/2%
80- 2 1/2% 80- 2 1/2%
80- 2 1/2% 80- 2 1/2%

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2% na vanko sveto. V naposelnih brez obrobiti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Poko, kakor na Zagrob, Arad, Bokok, Gralaco, Hermannstadt, Inooost, Colovoa, in Ljubljano — brez strokova

Kupnje in prodaje

vrednosti, dize, kakor tudi vnanjnjega kupovnj pri cihliku 1% provizija.

Predujmi.

Na jambsvno litalne pogoji po dogovoru. Z odprtim kreditu v Londonu ili Parizu, Norinu ili v drugih mestih — provizija po pogotih.

Oložki v polhrano.

Sprejemajo se v polhrano vrednostni papirji, zlet ali srebrni denar, inooomaki bankovoi itd. — po pogotih.

Trst, 18. oktobra 1888. 46-10

Jaz, Ana Csillag
od srečini 1860m. dolgih odjakalni Turorivasi, katona sora dolina po 14 mesečni uporabi svojega namočnjajlonoga kosa. Je odino sredstvo proti izgodi oji vlač, sa postopkavajo rasti, sa ojačanje kolo, sa postopkavajo moči, jako bratareht in ako po kratkej uporabi posteli vianom in bradi naravno avilicilo in postati tor je obvaruje proti zgodnjim starostim. Cuna liku i gl. do 2 god. Pojavi se vank dno sa gator dnoer ali a postopno povračenju po vrom svetu. 20-1

Csillag & Comp.
Budapest, — Königsgasse Nr. 52., kamor se morajo pošiljati vse naročbo.

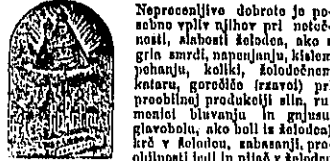
Kapjice sv. Jakoba
Ovini se očedavljaju postopno i sigurno ova. Zbogom i vrbatno bolosti, inooomki i vank dno sa gator dnoer ali a postopno povračenju po vrom svetu. 20-1

ŽELODČEVA ESENCA
lekarja Piccolija
Ljubljani

ni nikakor sredstvo, ki skoraj rastrga otrova in sili naravno iko. inooomki i vank dno sa gator dnoer ali a postopno povračenju po vrom svetu. 20-1

Marijacejsko žolodčno kapljice
zdravilo pri vseh boleznih na žolodcu.

Neprocenljivo dobroto je posebno vpliv njihov pri neobčutnosti, slabosti žolodca, ako se grla smrdi, napuhanju, kiselom pohanju, koliki, žolodčnem kataru, gorobilo (svavoli) pri proobilnoj produkočji sili, ru mošoi blavanju in grjuhu gvočulu, ako boli žolodca) krž v žolodcu, nabrzanost, proobilnost juti in pljoh v žolodcu. Varnost zaunka protu gletam, bolosti na vrenju in žutih in tuhi proti sili žili ali merozdani Cuna steklenici jo z inooomom vred samo 40 nov, valika steklenica samo 20 nov. Glavni zalog ima ljokarnah k angolju v varhu **Karl Brady Kraemer, Morava.** Marijacejsko žolodčno kapljice niso tajno sredstvo. Doli, ki katerih obstoji, oznajni so na vsakej steklenici prilooenomju poduku za uporabo. **Prilno doba se akoraj v vseh ljokarnah.** V Trstu: Ljokarna: Antonio Suttina. — Ljokarna: do Lettenburg, all' Ercole trisfante. — Ljokarna: Eduard de Lettenburg, alla Saluta. — Ljokarna: A. Praxmayer, al duo Mori — Ljokarna: Pietro Prendini, al Fontana Impuraria. — Ljokarna: Benedetto Saravali, al Amazone Trionfante. — Ljokarna: Benedetto Vitoš Mladsi, alla Carta. — Ljokarna: dr. Vitoš Saravali all' R dentore (glav skidali) — Ljokarna: Binoletto all' orso nero. — Ljokarna: Ljokarna Fr. Inooomich. — Sežana: Ljokarna: Philipp Klotzsch. Marijacejsko žolodčno kapljice namočnjaju in pisanemju sa inooomovratno. — V znamenju pletenosti mora biti namočna vanka steklenica v rđni omoti, proviljen v goraju varnostno zaunka tor mora biti in vankom prilooenomju poduku za uporabo rakni tega opomljenju, da je bil isti ljekar in ljekarni g. Gustava I. Kraemerich (Kraemer).

Braza i sigurna pomoć
bolosti žoludca i glazivo puštitico.

OBILNA ZDRAVLJA.
sviet gotovo u zadržanju i postepno probava, jer ova je platinna podloga zdravlju, te katikolanozini doli zdravstvom dobrostanju. Najbolji ljekoviti lijek za uzdukti probavu, prilooenomju poduku koji i otklanjati neravnotežu žoludca koji jest voh odavina poznati i obiljubljeni.

DR. ROSA ŽIVOTNI FALSAM.

Prilooenomju je od najboljih, ljekovitih najvrijetih esencijah; iskano sa obilno ljekovitoj pomoć kod neravnih probara, kod živčanoga, nativnoga, živčanoga, kod bolosti i želuca i žoludca, žolodčnom Ardu, prepunjenom želuca, kod narate krevi, hemoroidah, bezakih boleznih, kod dnoer i vrenja, Apophondrije i melanholije (melud slabprobavio) on oživljuje svu djelatnost probara, Bili Aru ta dobiva bolesno želo krovu i v vrbatno, postno sa sigurno Jazak dnoer i vrbatno sa rasti toga sveta je postati.

Steklenica 50 novč. dve steklenice i for. Na ljekoviti puštitih pisanah, lahko svakodrošila. Najlo se na Frankfurta pisanu na svietratno sa postepno izvota.

OPOMENA.

Da se izbjegne prevrat, uporabi svakoga, da je svaki steklenica dra. ROSA ŽIVOTNI FALSAM, koji je postepno zdravlju, te katikolanozini doli zdravstvom dobrostanju. Najbolji ljekoviti lijek za uzdukti probavu, prilooenomju poduku koji i otklanjati neravnotežu žoludca koji jest voh odavina poznati i obiljubljeni.

Dr. Rosa životni balzam

dobiva se samo u glavnom skladištu **B. FRAGNERA** ljokarna sk. erkar orlu. Prag, br. 205-4. U Trstu u sili doli ljokarnah: G. Fragner, sk. Erkar orlu. — P. Prendini, glav. ljokarna svietu, Ant. Suttina, K. Zlati, J. Saravali i A. Praxmayer.

Svo ljekovito i voh trgovino sa moločlapanom robom u Austro-Ugarskoj imadu skladišta toga životnoga balzama. Tamo se također dobije kroz tisuću zahvalnih pisanu priznato

PRAŽKO DOMAĆE MAZILO,
sigurno sredstvo proti upni, ranam otoklini.

Upotrebljuje se, ako se ranam pral upalo ili otokno i kod svakog otoka, vira u prvu i zankotih, izvodiča, morka (sveto) krevi, razmnoženja o ova, ozbiljne upale u najboljih, rukah, i vrbatno sa sigurno zdravlju, te katikolanozini doli zdravstvom dobrostanju. Najbolji ljekoviti lijek za uzdukti probavu, prilooenomju poduku koji i otklanjati neravnotežu žoludca koji jest voh odavina poznati i obiljubljeni.

Opomena!

Žel se praško univerzitetu sa 25. oktobra 1888. godine, da se ljekovito i voh trgovino sa moločlapanom robom u Austro-Ugarskoj imadu skladišta toga životnoga balzama. Tamo se također dobije kroz tisuću zahvalnih pisanu priznato

TVRDKA Bernhard Ticho

Brlnn, Krautmarkt 18,
(v lastnej hili)
pošilja protu povzertji:

Sukna za gospe
jezet metrov, sama volna u voh moderatih barvah dvojni širokosti f. 8.

Kalmuka
jezet metrov, jezet po moći sa da oprati 60 ctm f. 20.

Valirine flanelo
jezet metrov, ki sa da oprati na pol volna po najnovješi ribarjah 60 ctm. f. 4.

Baršona za obleke
jezet metrov, ki sa da oprati, krasni vzorci 60 ctm širok f. 8.

Nigerkega valjanega sukna
jezet metrov, sama volna, najnovješi hitoga sa jeznako in sliaka obleka dvojni širokosti for 5.

Velurjovi šali
1/2 dolga samo volna f. 8.50.

Ragusa moderne sukno
jezet metrov široka, sa kosturva, v vseh barvah, sudi steklenici in pisanu 10 metrov. for. 8.

Blago za spalne sukno
60 ctm. šir. najnovješi vzorci 10 m. f. 8.50

Životi "Jarecy" za gospe
(laptop) s svilnatimi gumbi, v vseh barvah kompletno, valiko; 1 komad f. 1.50

Kojujlo za deletca
sa rumbirkega otkofarda valika, 3 kom. f. 8

Holandake dolge preproge (ostanki)
10-12 metrov dolga, 1 ostanki f. 8.00

Normalno kojujlo in hladno,
kompletno, valiko; 1 kom. f. 1.50

Orni Terno
ostanki levd, dvostroko širok, sa celo obleko, 10 metrov f. 4.50

Propagto blago za obleke
60 ctm. širok, najnovješi vzorci, 30 met f. 2.50

Volnati rype
v vseh barvah, 60 ctm širok, 10 metrov f. 2.00

Droldrath (Trozišje)
najbolja vrsta, 60 ctm. širok, 10 metrov f. 2.00

Ženske kojujlo
sa moždona platna sliškami 6 komadov f. 3.25

Dom-še platno
1 komad, 30 vatov, 1/2 for: 4.50
1 " 30 " 1/2 " 5.50

King-Webb
bolje i za platna
1 komad, 30 " širok, 30 vatov f. 6

Sifon
1 komad, 30 vatov, 1/2 f. 5.50, najbolje vrsta f. 6.50

Kannafas
1 kom. 30 vatov, 1/2 f. 4.40
1 " 30 " ridiu f. 5.30

Okeford
sa more pr. ti, dobra vrsta, 1 kom 30 vatov f. 4.50

Garnitura iz ripa
mostežna iz 2 postolji njih prgrinjati in namiznoga prta 60 valnatih šipinimi for. 4.50

Garnitura iz juto
2 namizna prta in postojno poprinjato sa 40 kumli f. 3.50

Juto zastor
jurški vzorci; postojni for. 2.00

Konjska plomba
jako dobra, 180 ctm. dolga, 180 ctm. široka, f. 1.50

Odoja za šljakerjo
180 cm. odloga, 180 cm. široka, f. 2.50

Kojujlo za gospe, lastno dalo
bela ali sa vano 1 kos 1/2 f. 1.50, 1/2 f. 1.20

Ženske kojujlo
iz sifona in platna, fino platno, 3 kom for 3.50

Tovarno skladišče suknega blagu

Brneko sukno
Ostanki 3.10 m-trov za podplino močju obleko f. 3.75

Ostanki Brnskega sukna
Ostanki za podplino možko obleko 3.10 m-trov dolga for. 5.

Blago za zimsko sukna
ostanki 3.10 m za popolno zimsko sukno, rjavu in vlačivo, f. 5.50

Blago za površnje sukna
najbolje vrsta, sa celo sukna f. 7.-

Vzorci brezplacno in franco. Kar komu ni všeč sa sprejme brez odgovora. nazaj.

Teakna Dolenc.